

DE PREVENTIEPEILING IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

THEMATISCH PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

VOEDING • MONDGEZONDHEID • BEWEGING • LANG STILZITTEN • MENTAAL WELBEVINDEN •
ROKEN • ALCOHOL • ILLEGALE DRUGS

WAT IS DE PREVENTIEPEILING?

De Preventiepeiling meet de kwaliteit van het preventief gezondheidsbeleid bij secundaire scholen in Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Hoe zetten secundaire scholen zich in voor de gezondheid van de leerlingen?

De Preventiepeiling is een online bevraging.

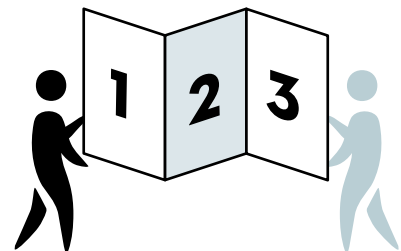

De vragenlijst werd afgenomen tussen 7 september 2022 en 7 februari 2023.

De Preventiepeiling wordt uitgevoerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven vzw, in opdracht van het Departement Zorg.

In samenwerking met:

- ▶ het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere drugs (VAD)
- ▶ het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen (EVV)
- ▶ het Vlaams Instituut Mondgezondheid (Gezonde Mond)
- ▶ de Vlaamse lokale gezondheidsoverleggen (Logo's)

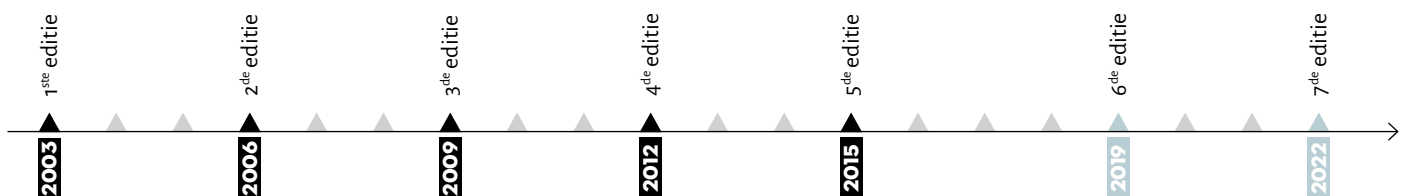
HOE IS DE FACTSHEET OPGEBOUWD?

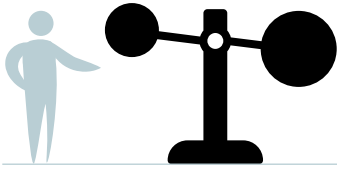
Deze factsheet geeft een beknopt overzicht van de resultaten van de Preventiepeiling in het secundair onderwijs 2022.

De factsheet is opgebouwd rond de gezondheidsthema's die bevestigd worden in de Preventiepeiling in het secundair onderwijs: **voeding**, **mondgezondheid**, **beweging**, **lang stilzitten**, **mentaal welbevinden**, **roken**, **alcohol en illegale drugs**.

Binnen elk thema zijn de resultaten georganiseerd rond de **kwaliteitscriteria** voor een preventief gezondheidsbeleid. Deze kwaliteitscriteria omvatten de **meest effectieve manieren** voor secundaire scholen om in te zetten op het betreffende thema naar hun leerlingen toe. Ze zijn gebaseerd op bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek en praktijkervaring.

EDITIES VAN DE PREVENTIEPEILING IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

VERGELIJKING MET 2019

Waar mogelijk geven we bij de kwaliteitscriteria ook de resultaten van 2019 weer. In 2019 nam 20% van de Vlaamse en Nederlandstalige Brusselse secundaire scholen deel aan de bevraging, in 2022 was dit 22%.

In beide edities lag de samenstelling van de groep deelnemende secundaire scholen in lijn met de samenstelling van de volledige populatie secundaire scholen voor alle onderzochte settingkenmerken: onderwijsnet (gemeenschapsonderwijs, vrij gesubsidieerd onderwijs, officieel gesubsidieerd onderwijs, andere), onderwijstype (gewoon/ buitengewoon), aantal leerlingen (<200, 200-400, 401-700, >700), percentage indicatorleerlingen (0-20%, 21-40%, 41-60%, 61-80%, 81-100%), ligging (geen centrumstad, centrumstad incl. Brussel).

Geïnteresseerd in meer gedetailleerde resultaten?

Lees dan het volledige onderzoeksrapport:
www.gezondleven.be/projecten/preventiepeiling/secundair-onderwijs/resultaten

WIE NAM ER DEEL?

De Preventiepeiling is een populatiebevraging: alle 1.093 Vlaamse en Nederlandstalige Brusselse secundaire scholen werden uitgenodigd om deel te nemen.

Aantal invullers: 238 scholen vulden de bevraging volledig in (22% van de populatie).

Functie van de invullers:

(meerdere antwoorden mogelijk)

40%

Directeur

18%

Leraar

17%

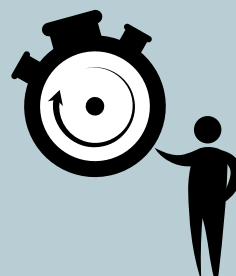
Preventie-adviseur of contactpersoon preventie

10%

Verantwoordelijke gezondheidsbeleid op school

9%

Leerlingenbegeleider

Gemiddelde
invultijd:

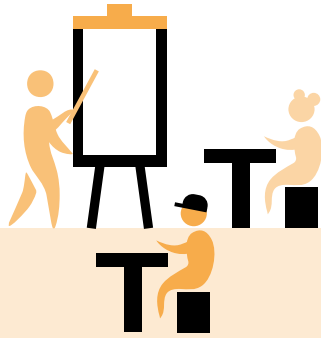
26 minuten

VOEDING

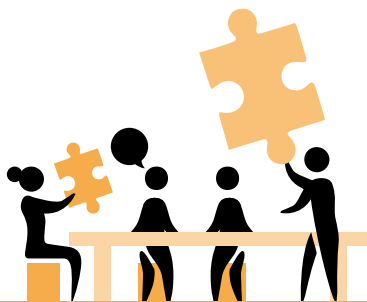
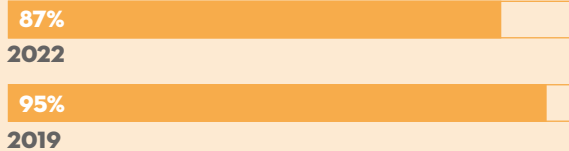
262 DEELNEMENDE SCHOLEN

GEZONDE VOEDING ALS THEMA IN DE LES

Gezonde voeding komt minstens in verschillende leerjaren als gezondheidsthema aan bod.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

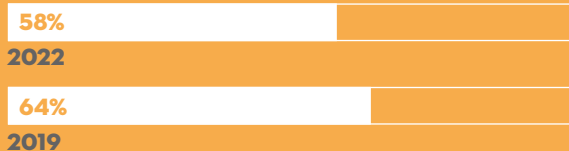

AFSTEMMEN EDUCATIEVE ACTIVITEITEN

Leerkrachten stemmen de lessen, projecten of andere educatieve activiteiten over het thema gezonde voeding op elkaar af.

* Ofwel horizontaal tussen leerkrachten die in dezelfde klas of hetzelfde leerjaar staan ofwel verticaal tussen leerkrachten die in verschillende leerjaren staan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

AFSPRAKEN COMMUNICEREN

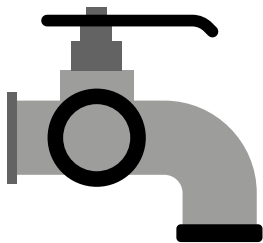
De school communiceert actief naar leerlingen of ouders over afspraken en/of regels om gezonde voeding te stimuleren bij leerlingen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

VOLDOET NIET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

WATER IN DE LES

De leerlingen mogen water drinken gedurende de hele les.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

74%

2022

68%

2019

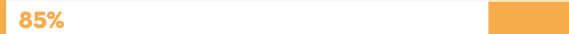
(KRAAN)WATER BESCHIKBAAR

Er is dagelijks gratis (kraan)water beschikbaar.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

2019

TUSSENDORTJES UIT HET AANMOEDIGINGSBELEID

De school biedt minstens 1 tussendoortje uit het aanmoedigingsbeleid minstens wekelijks aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

Bieden dit tussendoortje minstens wekelijks aan:

38%
vers fruit

7%
verse groenten

4%
ongezoete yoghurt natuur of alternatief op basis van soja natuur of ongezoete verse kaas natuur

DRANKEN UIT HET UITDOOFBELEID

De school biedt dranken uit het uitdoofbeleid nooit of enkel bij speciale gelegenheden aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

Bieden deze dranken nooit of enkel bij speciale gelegenheden aan:

96%

gesuikerde
fruitdranken
en -nectars
(bv. Capri-Sun)

90%

gesuikerde
frisdranken

97%

sport- of
energiedranken

TUSSENDORTJES UIT HET UITDOOFBELEID

De school biedt tussendoortjes uit het uitdoofbeleid nooit of enkel bij speciale gelegenheden aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

Bieden dit tussendoortje nooit of enkel bij speciale gelegenheden aan:

88%

zoute snacks (bv. chips of
gezouten nootjes)

73%

wafels, cake, taart,
chocolade en snoep

87%

koffiekoeken, croissants,
donuts of worstenbroodjes

69%

koeken met
chocolade of vulling

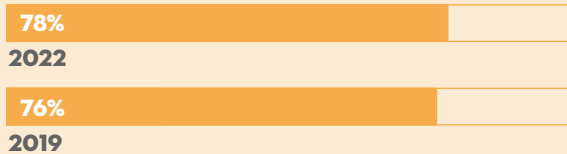

ZORG EN BEGELEIDING

SIGNALEREN

De school heeft procedures voor het signaleren van leerlingen met bijzondere noden rond voeding (bv. diabetes, allergieën).

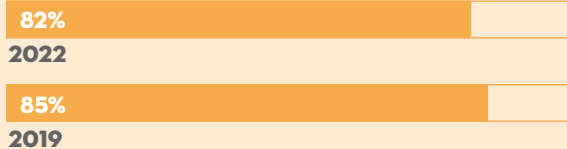
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

DOORVERWIJZEN

De school verwijst leerlingen met een probleem m.b.t. voeding (bv. overgewicht, eetstoornissen) door naar interne of externe begeleiding.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 bevroegde manieren:

60%

verwijst door naar interne begeleiding (bv. leerlingenbegeleider, de GOK-leerkracht Gelijke Onderwijskansen, orthopedagoog)

66%

verwijst door naar externe begeleiding (bv. CLB-medewerkers, diëtist, psycholoog)

WARME MAALTIJDEN

Onderstaande criteria zijn enkel van toepassing voor de 123 scholen (47%) die warme maaltijden aanbieden.

VOLWAARDIGE GROENTEPORTIE = EEN HALF BORD

De school biedt bij de warme maaltijden **dagelijks** een volwaardige groenteportie aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

PLANTAARDIGE VLEESVERVANGER

De school biedt bij de warme maaltijden **minstens 1 keer per week** een plantaardige vleesvervanger aan (peulvruchten, tofu, quorn).

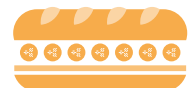
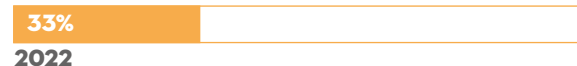
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

GEFRITUURDE AARDAPPELPRODUCTEN

De school biedt bij de warme maaltijden **minder dan 1 keer per week** gefrituurde aardappelproducten aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

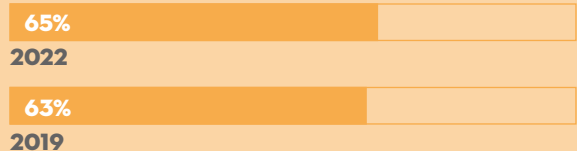

BELEGDE BROODJES

Dit criterium is enkel van toepassing voor de 156 scholen (60%) die belegde broodjes aanbieden.

De school biedt bij de belegde broodjes bruin brood, groenten en minstens 1 andere gezonde optie aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende andere gezonde opties:

87%
groenten (rauw, gegrild of als spread)

80%
een (belegd) broodje zonder saus

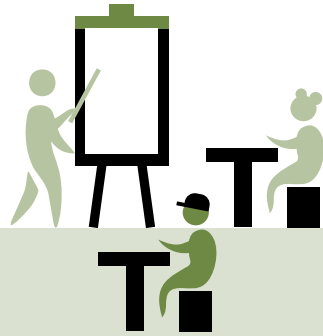

MOND- GEZONDHEID

256 DEELNEMENDE SCHOLEN

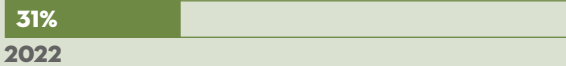
Het thema mondgezondheid werd in 2019 niet bevestigd. Hierdoor kan er dus ook niet vergeleken worden met de vorige editie.

MONDGEZONDHEID ALS THEMA IN DE LES

Mondgezondheid komt minstens in verschillende leerjaren als gezondheidsthema aan bod.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

INITIATIEVEN MONDVRIENDELIJK VOEDINGSBELEID

De school neemt minstens 1 initiatief voor een mond vriendelijk voedingsbeleid op school.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 bevestigde initiatieven:

16%

leerlingen mogen tijdens de pauze alleen water drinken

1%

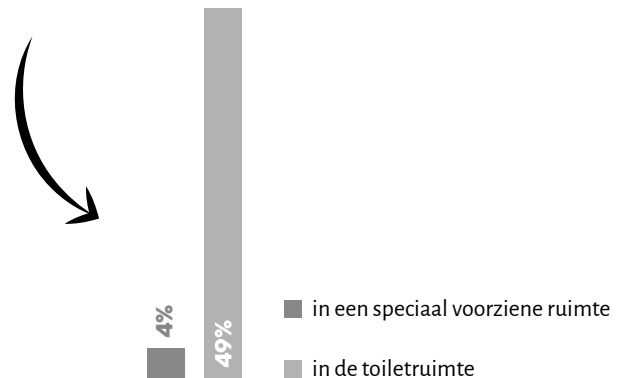
leerlingen mogen alleen trakteren met mond vriendelijke voeding (bv. groenten, noten, kaas)

MONDHYGIËNE TIJDENS DE MIDDAGPAUZE

De school geeft leerlingen de mogelijkheid om bezig te zijn met mondhygiëne tijdens de middagpauze, in een speciaal voorziene ruimte of in de toiletruimte.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

ZORG EN BEGELEIDING

De school beschikt over een procedure voor de te ondernemen stappen bij een ongeval met mondletsel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

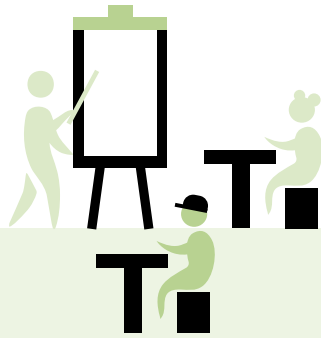

BEWEGING

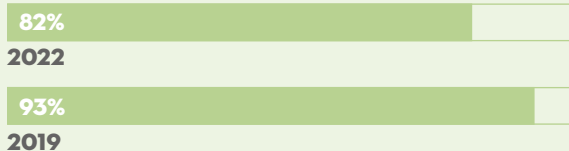
249 DEELNEMENDE SCHOLEN

BEWEGING ALS THEMA IN DE LES

Beweging komt minstens in verschillende leerjaren als gezondheidsthema aan bod (de les L.O. telt niet mee).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

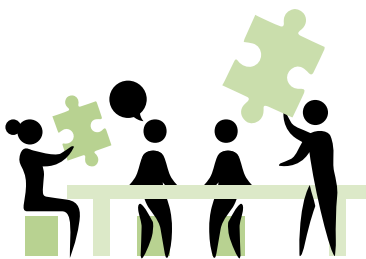
AFSPRAKEN COMMUNICEREN

De school communiceert actief naar leerlingen of ouders over afspraken en/of regels om beweging te stimuleren bij leerlingen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

VOLDOET NIET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

AFSTEMMEN EDUCATIEVE ACTIVITEITEN

Leerkrachten stemmen de lessen, projecten of andere educatieve activiteiten over het thema beweging op elkaar af.

* Ofwel horizontaal tussen leerkrachten die in dezelfde klas of hetzelfde leerjaar staan ofwel verticaal tussen leerkrachten die in verschillende leerjaren staan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

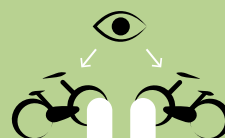
INITIATIEVEN ACTIEF TRANSPORT

De school neemt minstens 1 initiatief rond actief transport.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest genomen initiatieven:

75%
heeft een fietsenstalling met toezicht waar men zich veilig voelt

65%
stelt fietsen ter beschikking van de leerlingen om zich tijdens de schooldag te verplaatsen naar activiteiten of bij uitstappen

INITIATIEVEN BEWEGINGSACTIVITEITEN

De school neemt minstens 1 initiatief om leerlingen aan te zetten tot bewegingsactiviteiten.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende bewegingsactiviteiten:

81%

biedt meermaals per week spel- en sportmateriaal aan tijdens de pauzes.

20%

biedt meermaals per week korte bewegingsmomenten aan tussen of tijdens de lessen.

BEWEEGFACILITEITEN

De school stelt minstens 2 bewegingsfaciliteiten beschikbaar voor de leerlingen tijdens de pauzes.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 bewegingsfaciliteiten die het meest beschikbaar gesteld worden tijdens de pauzes:

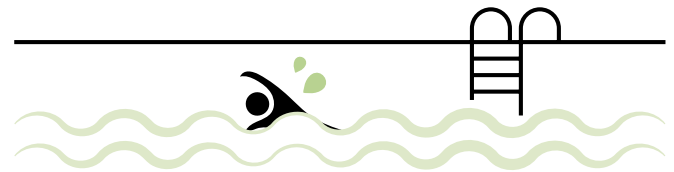
86%

speelplaats of schooltuin

71%

overdekte speelplaats of recreatieruimte binnen

TOEGANG ZWEMBAD

De school heeft toegang tot een zwembad.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

3%

heeft een zwembad op school

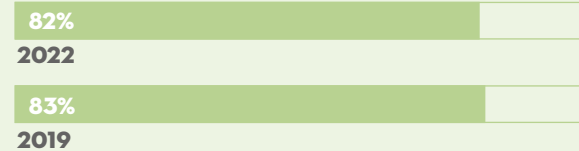
73%

kan hiervoor terecht bij een derde

ZORG EN BEGELEIDING

De school vervult een signaaldetectiefunctie voor leerlingen met bijzondere noden m.b.t. beweging (bv. leerlingen met een beperking, diabetes, nek- en rugklachten, obesitas).

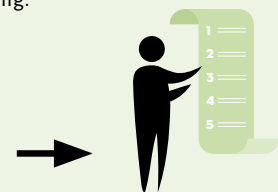
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De signaaldetectiefunctie is driedelig:

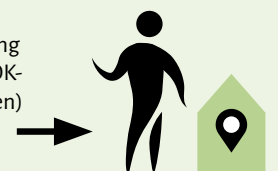
61%

heeft procedures voor leerlingen met bijzondere noden

53%

verwijst leerlingen met bijzondere noden door naar interne begeleiding (bv. de leerlingenbegeleider, de GOK-leerkracht Gelijke Onderwijs Kansen)

61%

verwijst leerlingen met bijzondere noden door naar externe begeleiding (bv. CLB-medewerkers, bewegingsdeskundige, psycholoog, orthopedagoog)

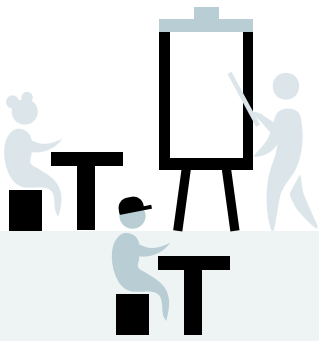

LANG STILZITTEN

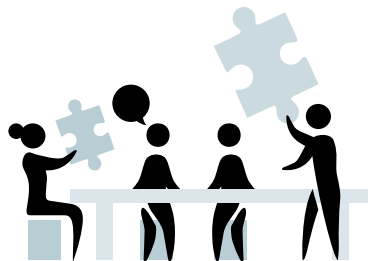
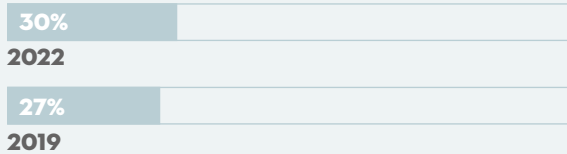
245 DEELNEMENDE SCHOLEN

LANG STILZITTEN ALS THEMA IN DE LES

Lang stilzitten komt minstens in verschillende leerjaren als gezondheidsthema aan bod (de les L.O. telt niet mee).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

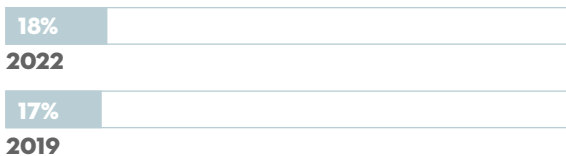

AFSTEMMEN EDUCatieve ACTIVITEITEN

Leerkrachten stemmen de lessen, projecten of andere educatieve activiteiten over het thema lang stilzitten op elkaar af.

* Ofwel horizontaal tussen leerkrachten die in dezelfde klas of hetzelfde leerjaar staan ofwel verticaal tussen leerkrachten die in verschillende leerjaren staan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

AFSPRAKEN COMMUNICEREN

De school communiceert actief naar leerlingen of ouders over afspraken en/of regels om minder lang stilzitten te stimuleren bij leerlingen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

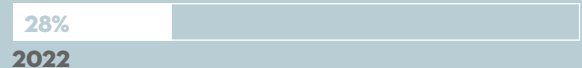
VOLDOET NIET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

INITIATIEVEN KLAS- OF LESINRICHTING

De school neemt minstens 1 initiatief met betrekking tot de klas- of lesinrichting.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 bevraagde initiatieven:

20%

voorziet aangepaste werkruimtes in het klaslokaal waar ook rechtstaand kan gewerkt worden (bv. aan zit-stabureaus)

15%

organiseert de les in functie van rechtstaand werken (bv. gemakkelijk te herschikken of te verwijderen tafels en stoelen voor groepswork of bewegingstussendoortjes)

ZITTEN ONDERBREKEN TIJDENS DE LESSEN

De school stimuleert leerlingen op minstens 1 manier om het zitten te onderbreken tijdens de lessen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

2019

De 2 bevroegde initiatieven:

17%

voorziet bewegingstussendoortjes tijdens de lessen

16%

implementeert bewegend leren (nastreven van leerdoelen door middel van beweging, fysiek actieve werkvormen, buitenlessen)

ACTIEF TOEZICHT

Leerkrachten houden actief toezicht.

* Actief toezicht is een begrip afgeleid van het ruimere begrip 'activerend toezicht', en betekent een toezicht waarbij de begeleider kinderen aanzet tot meer lichaamsbeweging en minder zitten door effectieve vormen van aanmoediging, door het goede voorbeeld te geven.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

2019

ZORG EN BEGELEIDING

De school vervult een signaaldetectiefunctie voor leerlingen met bijzondere noden m.b.t. lang stilzitten (bv. leerlingen met overgewicht, diabetes, fysieke beperking, gameverslaving, overmatig schermgebruik).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

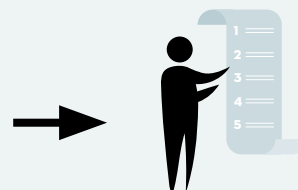

2019

De signaaldetectiefunctie is driedelig:

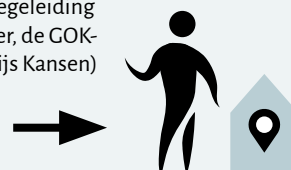
34%

heeft procedures om leerlingen met bijzondere noden rond lang stilzitten te signaleren

43%

verwijst leerlingen met bijzondere noden door naar interne begeleiding (bv. de leerlingenbegeleider, de GOK-leerkracht Gelijke Onderwijs Kansen)

47%

verwijst leerlingen met bijzondere noden door naar externe begeleiding (bv. CLB-medewerkers, bewegingsdeskundige, psycholoog, orthopedagoog)

MENTAAL WELBEVINDEN

240 DEELNEMENDE SCHOLEN

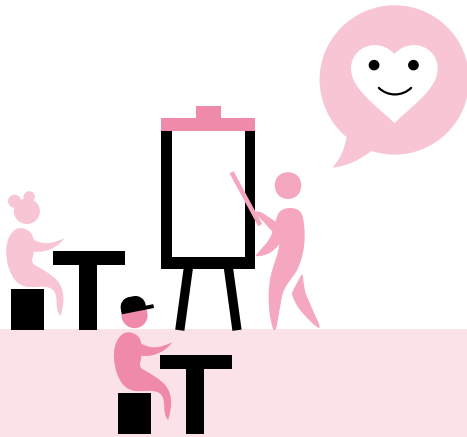
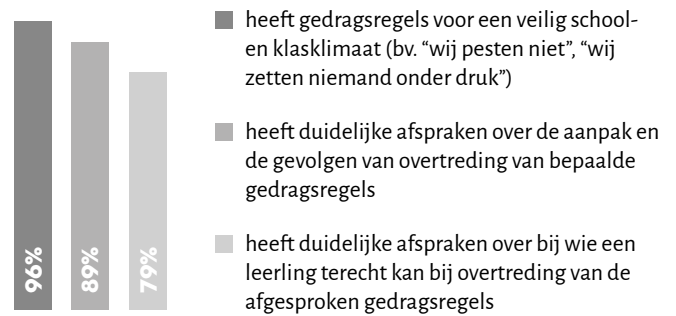
In vergelijking met de vorige editie werden de vragen over het thema mentaal welbevinden grondig hervormd. De nieuwe vragen zijn gebaseerd op de **geluksdriehoek** die eind 2020 gelanceerd werd. De resultaten vergelijken met de vorige editie (2019) is enkel mogelijk voor de eerste 2 kwaliteitscriteria m.b.t. mentaal welbevinden als gezondheidsthema en het aanleren van socio-emotionele vaardigheden.

AFSPRAKEN EN REGELS

De school beschikt over gedragsregels om een veilig schoolklimaat te creëren en/of maakt binnen de school duidelijke afspraken over bij wie / waar men terecht kan bij overtreding van de afgesproken gedragsregels en/of de gevolgen van overtreding van bepaalde gedragsregels.

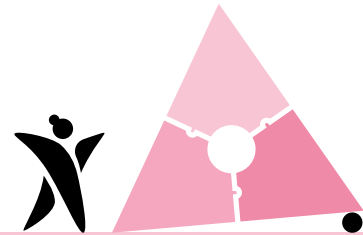
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

MENTAAL WELBEVINDEN ALS THEMA IN DE LES

Mentaal welbevinden komt minstens in verschillende leerjaren als gezondheidsthema aan bod.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

FYSIEKE OMGEVING

De school heeft minstens 3 fysieke voorzieningen die het mentaal welbevinden van leerlingen kunnen bevorderen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De meest voorkomende fysieke voorzieningen:

60%
heeft een stille ruimte / prikkelvrije ruimte om zich terug te trekken

53%
heeft een gevarieerd aanbod aan middag- of naschoolse activiteiten

49%
heeft een gevarieerde speelplaats die (ook) aanmoedigt tot bewegen

49%
heeft een schooltuin of speelweide

SOCIALE OMGEVING

ZICH GOED VOELEN

De school neemt minstens 1 initiatief dat bijdraagt aan een sociale omgeving waarin leerlingen zich goed kunnen voelen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

81%

2022

De 2 bevroegde initiatieven:

69%

het leerkrachtenteam en directie geven het goede voorbeeld (bv. aan leerlingen laten zien wat ze doen om zich energiek te voelen, open zijn over hoe ze zich voelen)

45%

zet in op het actief oefenen van emotionele intelligentie tijdens reguliere schoolactiviteiten

ZICHZELF KUNNEN ZIJN

De school neemt minstens 3 initiatieven die bijdragen aan een sociale omgeving waarin leerlingen zichzelf kunnen zijn.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

59%

2022

De 3 meest genomen initiatieven:

83%

geeft leerlingen inspraak in het schoolgebeuren, betreft hen actief bij verschillende beslissingen en luistert goed naar hun verwachtingen en noden

69%

stimuleert groei bij de leerlingen / moedigt een groei-mindset aan

60%

voorziet mogelijkheden waarin leerlingen hun talenten kunnen ontplooien (bv. video's maken voor Facebook, cartoons maken voor de schoolkrant, initiatieles geven, mee organiseren van het schoolfeest)

ZICH GOED OMRINGD VOELEN

De school neemt minstens 3 initiatieven die bijdragen aan een sociale omgeving waarin leerlingen zich goed omringd voelen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

85%

2022

De 3 meest genomen initiatieven:

94%

zet in op groepsvorming in de klas (bv. via kennismakingsactiviteiten bij de start van het schooljaar, cirkelen tijdens het schooljaar)

89%

onthaalt nieuwe leerlingen warm (bv. via kennismakings- of instapmomenten)

76%

het lerarenteam en directie geven het goede voorbeeld (bv. door steun te bieden aan collega's als ze het even moeilijk hebben)

OMGAAN MET MOEILIJKE MOMENTEN, STRESS EN TEGENSLAG

De school neemt minstens 1 initiatief dat bijdraagt aan een sociale omgeving waarin leerlingen leren omgaan met moeilijke momenten, stress en tegenslag.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

96%

2022

De 2 meest genomen initiatieven:

95%

het lerarenteam reageert alert op moeilijke situaties (bv. conflict in de klas, pestproblematiek)

71%

het lerarenteam en directie geven het goede voorbeeld (bv. zichzelf ook kwetsbaar durven opstellen naar de leerlingen en collega's toe)

ZORG EN BEGELEIDING

VROEGINTERVENTIE

De school zet minstens op 2 manieren in op vroeginterventie van leerlingen die niet goed in hun vel zitten.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

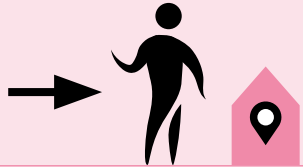
93%

2022

De 2 meest voorkomende manieren:

97%

zorgt dat leerlingen die zich niet goed in hun vel voelen, bij iemand op school terecht kunnen

92%

verwijst leerlingen met extra zorgnoden door naar externe diensten of organisaties (bv. CLB) die een traject op maat kunnen opstarten met deze leerlingen

INSPANNINGEN BIJ PSYCHISCHE KLACHTEN

De school levert op minstens 1 manier extra inspanningen om leerlingen met psychische klachten tot 'leren' te brengen en te betrekken bij het klas- en schoolgebeuren ('inclusief werken').

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

95%

2022

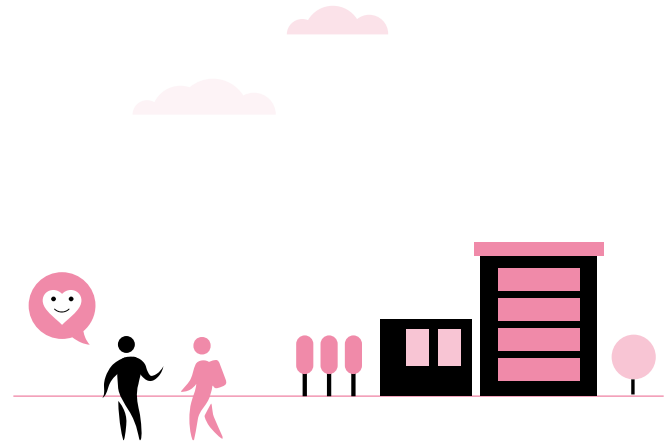
De 2 meest voorkomende manieren:

93%

blijft bij langdurige afwezigheid contact houden met de leerling

84%

stemt af met de partners die leerlingen naast de school begeleiden op het vlak van psychische klachten of geestelijke gezondheid(sproblemen)

BEKENDMAKING HULPVERLENINGS- AANBOD

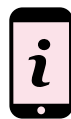
De school maakt het ondersteunings- of hulpverleningsaanbod op minstens 1 manier bekend bij de leerlingen en ouders.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

93%

2022

De 2 meest gebruikte manieren:

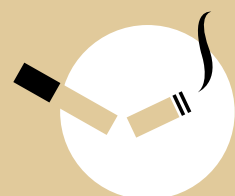
75%

het online communicatieplatform van de school (bv. Smartschool, Questi)

63%

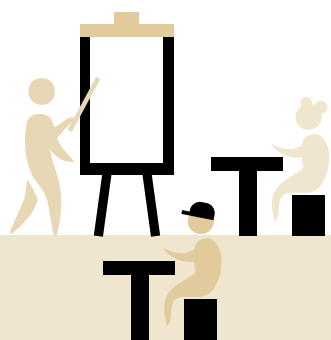
infoavonden op de opendeurdag

ROKEN

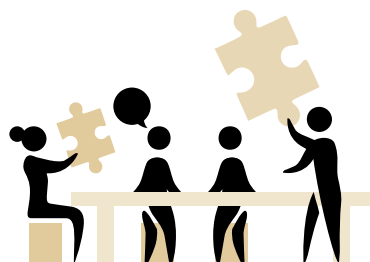
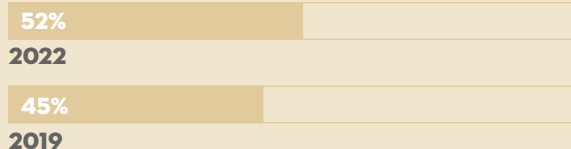
239 DEELNEMENDE SCHOLEN

ROKEN ALS THEMA IN DE LES

Roken komt minstens in verschillende graden als gezondheidsthema aan bod.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

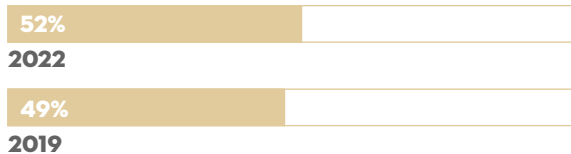

AFSTEMMEN EDUCATIEVE ACTIVITEITEN

Leerkrachten stemmen de lessen, projecten of andere educatieve activiteiten over het thema roken op elkaar af.

* Ofwel horizontaal tussen leerkrachten die in dezelfde klas of hetzelfde leerjaar staan ofwel verticaal tussen leerkrachten die in verschillende leerjaren staan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

SCHRIFTELIJKE REGELS

De school heeft schriftelijke regels over het bezit, gebruik, dealen of delen van sigaretten door leerlingen.

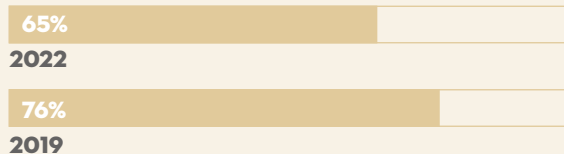
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

COMMUNICATIE ALGEMEEN ROOKVERBOD

De school maakt het algemeen rookverbod (op het schooldomein) op minstens 2 manieren bekend bij ouders en leerlingen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest gebruikte manieren:

96%
het schoolreglement

63%
signalisatie (bv. een sticker, een signalisatiebord)

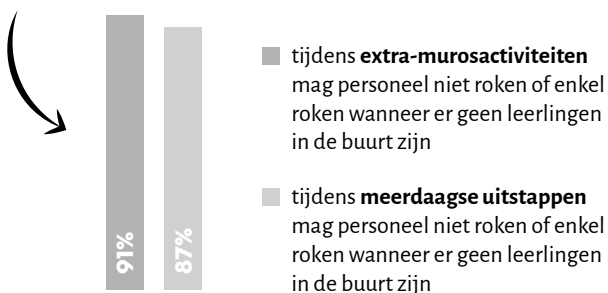

ROOKVERBOD TIJDENS EXTRA-MUROSACTIVITEITEN EN MEERDAAGSE UITSTAPPEN

PERSONEELSLEDEN

De school laat niet toe dat personeelsleden roken tijdens extra-murosactiviteiten en meerdaagse uitstappen wanneer er leerlingen in de buurt zijn.

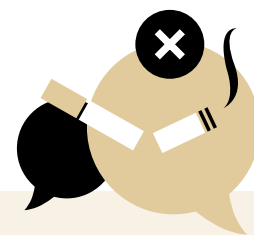
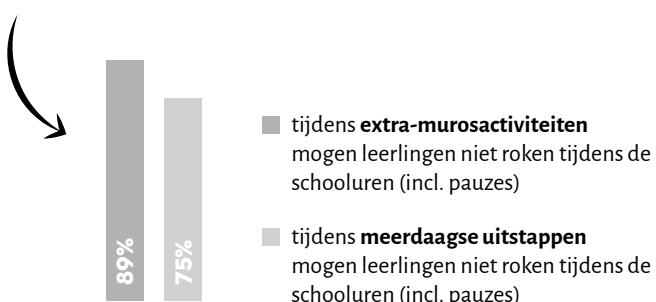
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

LEERLINGEN

De school laat niet toe dat leerlingen roken tijdens de schooluren (incl. pauzes) op extra-murosactiviteiten en meerdaagse uitstappen.

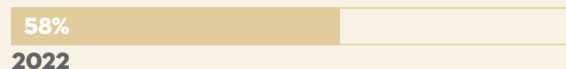
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

AANSPREKEN BIJ OVERTREDING ALGEMEEN ROOKVERBOD

Bij het overtreden van het algemeen rookverbod spreekt de school de betrokken persoon hier steeds op aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

LEERLINGEN

90%

spreekt leerlingen die het rookverbod overtreden steeds aan

4%

NVT: leerlingen overtreden het rookverbod niet

PERSONEELSLEDEN

58%

spreekt personeelsleden die het rookverbod overtreden steeds aan

11%

NVT: personeelsleden overtreden het rookverbod niet

OUDERS

59%

spreekt ouders die het rookverbod overtreden steeds aan

9%

NVT: ouders overtreden het rookverbod niet

PERSONEELSLEDEN SENSIBILISEREN

De school sensibiliseert personeelsleden op minstens 1 manier om niet te roken aan de schoolpoort in het zicht van leerlingen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

De 2 meest gebruikte manieren:

65%
mondelijke
communicatie

33%
signalisatie
(bv. een sticker)

LEERLINGEN SENSIBILISEREN

De school sensibiliseert leerlingen op minstens 1 manier om niet te roken aan de schoolpoort in het zicht van medeleerlingen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

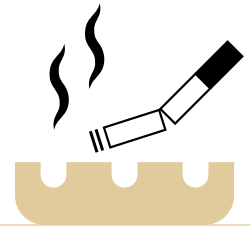
De 2 meest gebruikte manieren:

63%
mondelijke
communicatie

46%
schriftelijke
communicatie

ASBAKKEN

OP HET SCHOOLDOMEIN

Er zijn geen asbakken aanwezig op het schooldomein.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

AAN DE SCHOOLPOORT

Er zijn geen asbakken aanwezig aan de schoolpoort (buiten het schooldomein) in het zicht van de leerlingen.

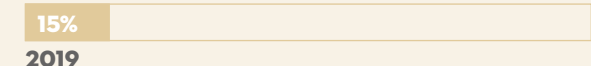
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

ROOKSTOP- ONDERSTEUNING

De school verwijst rokende leerlingen minimaal door naar een website over stoppen met roken.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

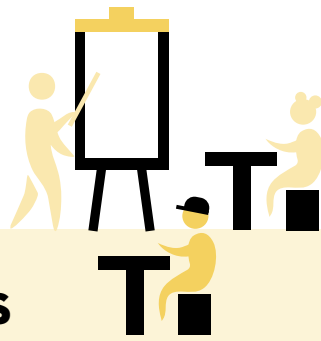

ALCOHOL EN ILLEGALE DRUGS

238 DEELNEMENDE SCHOLEN

ALCOHOL ALS THEMA IN DE LES

Alcohol komt in verschillende graden als gezondheidsthema aan bod.

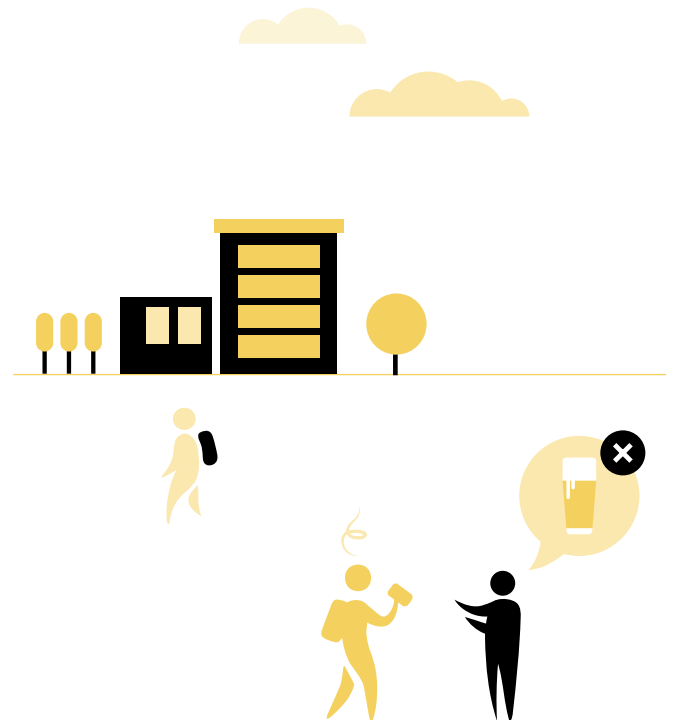
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

ILLEGALE DRUGS ALS THEMA IN DE LES

Illegale drugs komen ad hoc als gezondheidsthema aan bod (bv. wanneer ze aanwezig zijn in de leefwereld van leerlingen, als er zich incidenten voordoen m.b.t. illegale drugs of o.b.v. vragen van leerlingen).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

VOORBEELDGEDRAG M.B.T. ALCOHOLGEBRUIK

De school zet op minstens 2 manieren in op het voorbeeldgedrag van leerkrachten, ouders en anderen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren:

63%

leerkrachten gaan bewust om met het gebruik van voorbeelden i.v.m. alcohol en uitspraken over alcohol tijdens de les, die kunnen leiden tot het normaliseren van alcoholgebruik

62%

biedt op schoolevenementen met ouders of personeel ook verschillende aantrekkelijke alcoholvrije alternatieven aan

ALCOHOL

ILLEGALE DRUGS

SCHRIFTELIJKE REGELS

De school heeft schriftelijke regels over het bezit, gebruik, dealen en delen van alcohol door leerlingen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

2019

AFSPRAKEN COMMUNICEREN

De school communiceert actief naar de leerlingen over de afspraken en/of regels over het bezit, gebruik, dealen en delen van alcohol.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

VOLDOET NIET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

de school heeft regels over alcohol maar communiceert ze niet

de school heeft geen regels over alcohol

de school weet niet of er regels over alcohol zijn

SCHRIFTELIJKE REGELS

De school heeft schriftelijke regels over het bezit, gebruik, dealen en delen van illegale drugs door leerlingen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

2019

AFSPRAKEN COMMUNICEREN

De school communiceert actief naar de leerlingen over de afspraken en/of regels over het bezit, gebruik, dealen en delen van illegale drugs.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2022

VOLDOET NIET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

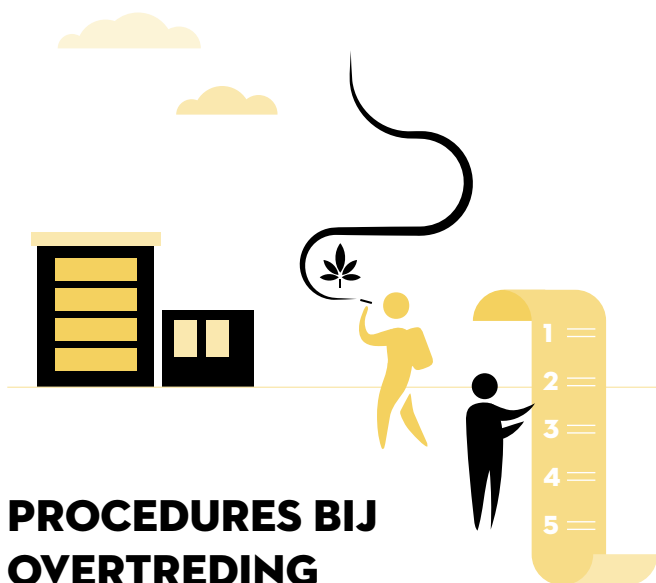
de school heeft regels over illegale drugs maar communiceert ze niet

de school heeft geen regels over illegale drugs

de school weet niet of er regels over illegale drugs zijn

PROCEDURES BIJ OVERTREDING AFSPRAKEN EN REGELS

De school heeft procedures die gevolgd worden wanneer een leerling de afspraken en/of regels over alcohol overtreedt.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De school heeft procedures die gevolgd worden wanneer een leerling de afspraken en/of regels over illegale drugs overtreedt.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

ZORG EN BEGELEIDING

De school verwijst leerlingen met een alcoholprobleem door naar interne of externe begeleiding.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

59%

verwijst door naar interne begeleiding (bv. de leerlingenbegeleider, de GOK-leerkracht Gelijke Onderwijs Kansen)

79%

verwijst door naar externe begeleiding (bv. CLB-medewerkers, preventiewerker, psycholoog)

CONTACT

preventiepeiling@gezondleven.be

Het Preventiepeiling-team

Lien Van der Biest, *coördinator Preventiepeiling*

Dorine Vlassenroot, *projectmedewerker Preventiepeiling secundair onderwijs*

Vlaams Instituut Gezond Leven

Gustave Schildknechtstraat 9

1020 Brussel

02 422 49 49

MEER WETEN?

Je vindt alle informatie over de Preventiepeiling

op www.preventiepeiling.be.

Meer uitgebreid rapport lezen?

[www.gezondleven.be/projecten/preventiepeiling/
secundair-onderwijs/resultaten](http://www.gezondleven.be/projecten/preventiepeiling/secundair-onderwijs/resultaten)

WIL JE AAN DE SLAG?

Raadpleeg dan de *inspiratiegids* voor een kwaliteitsvol preventief gezondheidsbeleid in het secundair onderwijs.

